

MAREK MARIUSZ TYTKO (Cracow, Poland)
e-mail: marek.mariusz.tytko[at]uj.edu.pl

[Rec.:] *Rozkazy dzienne Brygady Świętokrzyskiej Narodowych Sił Zbrojnych – I Grupy Kompanii Wartowniczych 1946 / oprac. i wstęp Czesław Brzoza. – Kraków : Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego ; Księgarnia Akademicka, 2008. – XV, [3], 384, [3] s.*

Książka *Rozkazy dzienne Brygady Świętokrzyskiej Narodowych Sił Zbrojnych – I Grupy Kompanii Wartowniczych 1946* w opracowaniu prof. Czesława Brzozy stanowi ciąg dalszy, niejako drugi tom innej opracowanej przez niego książki pt. *Rozkazy dzienne Brygady Świętokrzyskiej Narodowych Sił Zbrojnych 1944-1945*. W prezentowanej publikacji zamieszczono wstęp historyczny (zarys dziejów kompanii wartowniczych) autorstwa Czesława Brzozy oraz obszerną dokumentację źródłową – rozkazy dzienne z pierwszej połowy 1946 r., ale nadto uzupełnienia i dodatki dokumentacji dotyczącej lat wcześniejszych 1944-1945, które zostały odnalezione już po ukazaniu się książki z rozkazami z tychże lat. Do zasadniczego trzonu obecnego dzieła dodano także rozkazy Komendy Obozu Polek (z 1945 r.) oraz rozkazy specjalne z lat 1946-1948, ponadto również deklarację ideową organizacji pod nazwą Samopomoc Żołnierzy Brygady Świętokrzyskiej (z 1 marca 1948) i plany ewakuacji Brygady Świętokrzyskiej z Niemiec (1948) stworzone na wypadek agresji Związku Sowieckiego na Zachód w okresie ‘zimnej wojny’. Publikacja zawiera indeks osób oraz indeks miejscowości, nadto fotografię portretową Stefana Celichowskiego (1920-2007) ps. „Andrzej Skalski”, jednego z legendarnych żołnierzy Brygady Świętokrzyskiej oraz dowódcę jednej z kompanii wartowniczych służących u boku armii amerykańskiej po II wojnie w okupowanych Niemczech. Książka posiada walory poznawcze i dokumentacyjne, może być przydatna historykom wojskowości, historiografom badających złożone relacje polsko-niemieckie i polsko-amerykańskie, nadto regionalistom i biografom poszczególnych postaci.

Tytuł w języku angielskim (the title in English):

[Rev.:] Daily Orders of the Holy Cross Brigade of the National Armed Forces of the 1st Group of the Guard Companies in 1946

Abstract (Summary):

The source-based monograph entitled *The Daily Orders of the Holy Cross (Świętokrzyska) Brigade of the National Armed Forces of the 1st Group of the Guard Companies in 1946* (in Polish: *Rozkazy dzienne Brygady Świętokrzyskiej Narodowych Sił Zbrojnych - I Grupy Kompanii Wartowniczych 1946*) provides the first edition of these archival documents. The Holy Cross Brigade (the Świętokrzyska Brigade) formed a part of the independent Polish National Armed Forces. The monograph contains information on the subject of the so called Patrol Companies (or "Guard Companies") in 1946 in Germany occupied by the Americans. This book also presents the documents of the Headquarters of the Polish Women's Camp (1945), the declaration of the organization known as The Self-help for the Soldiers of the Holy Cross Brigade (1948) at the time of the American occupation of Germany (1945-1948), and the plans of the evacuation of the Holy Cross Brigade in the case of a Soviet aggression during the period of the Cold War. The book also includes an index of persons and places and a portrait photograph of Stefan Celichowski (1920-2007), the best known chief of one of the guard companies of the Brigade. The monograph contains the day-by-day orders issued in this military Polish formation that functioned in cooperation with the American army in the occupied Germany after World War II. The book has been published in Polish.

Key words:

history, Holy Cross Brigade (Świętokrzyska Brigade), Polish National Armed Forces, Patrol Companies (1946), guard companies, Headquarters of the Polish Women's Camp (1945), Self-help for the Soldiers of the Holy Cross Brigade (1948), American occupation of Germany (1945-1948), the Cold War, Stefan Celichowski (1920 - 2007), daily orders,

Słowa-klucze:

historia, Brygada Świętokrzyska, Narodowe Siły Zbrojne, Kompanie Wartownicze (1946), Komenda Obozu Polek (1945), Samopomoc Żołnierzy Brygady Świętokrzyskiej (1948), amerykańska okupacja Niemiec (1945-1948), 'zimna wojna', Stefan Celichowski (1920-2007), rozkazy dzienne,

Bibliografia (Bibliography):

Rozkazy dzienne Brygady Świętokrzyskiej Narodowych Sił Zbrojnych - I Grupy Kompanii Wartowniczych 1946 / oprac. i wstęp Czesław Brzoza. – Kraków : Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego ; Księgarnia Akademicka, 2008. – XV, [3], 384, [3] s. ; 24 cm. – (Biblioteka Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego ; t. 35) Tom 35